

lésemek több hasznát vettem, én is, meg a könyvtár is, a közönség is, mint az író-asztal elméletnek.»

Kiterjed Móra figyelme a könyvtár és a munkásság kapcsolatára is. Fájt neki, hogy a munkásságnak nem volt módjában a könyvtárat látogatni. A látogatási idő és a kölcsönzési szabályok tilalomfái távol tartották a munkásságot a könyvtártól. Ez annál inkább bántotta, mert a munkásság harcában ő nemcsak a kenyérért, hanem a kultúráért való harcot is látta, mint Ady Endre. Ez ösztönözte arra, hogy mikor az idő erre alkalmassá vált mutatkozott, mindenít megtegye a Somogyi Könyvtár és a munkásság közti szorosabb kapcsolat kiépítésére.

Bóday megállapítja azt is, hogy Móra a könyvtárból a kultúra modern központját akarta kiépíteni. Ehhez a munkához sok ösztönzést adhatott neki

Szabó Ervin és köre, Dienes, Kőhalmi és Madzsar könyvtári munkássága. De figyelemmel kísérte és ismerte Walter Hofmann és Paul Ladewig könyvtár-tanai munkáit is. E csoport főtörekvése volt, hogy a könyvtár és az olvasóközönség között szorosabb kapcsolatot létesítsenek.

A tanulmány »A szegedi Egyetemi Könyvtár kiadványai« sorozatban jelent meg. A bevezetőben Hencz Aurél, a könyvtár vezetője méltán mutat rá arra, hogy »Móra, a könyvtáros nemcsak egy könyvtáré és nem csupán Szegedé. Amiként Móra, az író mindnyájunké, népiünk nagy értéke, ugyanúgy Móra, a könyvtáros a magyar könyvtártörténet egyik kiemelkedő, haladó és alkotó munkása.«

VÁG SÁNDOR

a szegedi Egyetemi Könyvtár munkatársa

A VAKOK KÖNYVEIRŐL

A vakok a Braille-írás (pontírás) nagy terjedelme és költséges volta miatt nem vásárolhatnak könyveket, olvasni valójukat teljes egészében a könyvtáraktól szerzik meg. A kizárólag pontírással készült könyveket kölcsönző könyvtárak száma azonban nagyon csekély. A Vakok és Csökkentilátók Szövetségének egy budapesti és két kisebb vidéki kölcsönkönyvtára van, ezeken kívül a budapesti vakok nevelő- és tanintézetének van házikönyvtára.

A budapesti központi könyvtár túlnyomóan kézi másolással készült anyagának egy része az ostrom alatt megsérült és megsemmisült. Az előírt selejtezés után alig 400 mű maradt meg használható, kölcsönözhető állapotban. Kormányzatunk évről évre jobban támogatja a vakok kulturális törekvéseit. Ennek keretében bővítették ki 1952-ben a Szövetség házi nyomdáját és még abban az évben domborpont-nyomásban megjelentek az egykötetes, vagyis rendszeres nyomtatásban 40—60 oldalnak megfelelő terjedelmű természettudományos és ismeretterjesztő művek.

Két évvel ezelőtt több megyei és járási könyvtár kérte a Népkönyvtári Központot, hogy juttasson könyveket a területükön élő és olvasni kívánó vakok számára. A Népkönyvtári Központ gondoskodott is arról, hogy minden megyei

és néhány járási könyvtár kaphasson pontírással készült könyveket. Így jutott el most már Braille-nyomtatásban Petőfi, Madách, Móricz, Nagy Sándor, Veres Péter és Osztrovszkij egy-egy műve az ország minden vidékére.

A szépen indult munka azonban abba maradt. A Népkönyvtári Központ megszűnése után csak nagyon kevés könyvtár törődött a vakok könyveivel, amire a legjobban jellemző az, hogy ez év októberében a Szolnok Megyei Könyvtár viszszaalküldte Braille-könyveit a budapesti Vakok Szövetségének, mint olyan könyveket, amelyeket ott senki sem kölcsönöz. Pedig Szolnok megyében nagyon sok vak él.

A vakok nyomdája ezévből is számos értékes könyvet adott ki. Például Aczél Tamás: A szabadság árnnyékában, Howard Fast: Spartacus, Hegedűs Géza: Erdőntúli veszedelem, Heltai Jenő: Jaguár, Jankovich Ferenc: A tél fiai, Petőfi Sándor összes költeményei, Tamási Áron: Bölcső és bagoly c. művét. A vakok legjobb szórakozása, időtöltése és sokhelyütt egyetlen művelődési lehetősége a jó könyv. Elsősorban a megyei és járási könyvtárak feladata, hogy beszerezzék és eljuttassák a jobbnál jobb könyveket a területükön élő vakokhoz.

Dr. Körner György

a Vakok Világa szerkesztője